

1. גב' עזה עזאת קאסם כפארנה
 2. גב' סוהיר עבד אל-מגיד עלי סקא (שעת')
 3. גב' ענדליב חסין אברהים אשחאדה (עדואן)
 4. גב' אמאל נמר חסן אבו-עיסה (ציאם)
 5. גב' לוגין שרחביל יוסף זעים
 6. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)
 7. אל-מיזאן: המרכז לשמירה על זכויות האדם, עזה (ע"ר)
- כולם ע"י ב"כ עוה"ד נעמי הגר ו/או שרי בשי ו/או רועי רוטמן ו/או קנת מן
מ"גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רחוב הרכבת 42
תל אביב, 67770
טלפון: 03-6244120; פקס: 03-6244130

העותרות

- נגד -

1. שר הבטחון
 2. המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
 3. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
 4. אלוף פיקוד הדרום
- כולם ע"י מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים

המשיבים

תגובת העותרות להודעה מטעם המשיבים

ובקשה למתן צו על תנאי

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 23.5.2012, מתכבדות העותרות להגיש את תגובתן להודעה מטעם המשיבים מיום 23.7.2012, כדלקמן:

1. תגובה זו מוגשת זמן קצר ביותר לאחר הגשת הודעת המשיבים, וזאת בנסיון לצמצם את הנזק שנגרם כתוצאה מהתעקשותם של המשיבים לנהל את ההליך דן בהתאם ללוח הזמנים שבחרו, תוך התעלמות מלוח הזמנים הדוחק לפתיחת השנה האקדמית עבור העותרות ותוך הפרה של הוראת בית המשפט הנכבד. יוזכר, כי המשיבים ביקשו הארכת מועד של שלושה שבועות בהגשת תגובתם, אך בית המשפט הנכבד הקצה להם שבועיים אורכה בלבד, תוך התחשבות בפתיחת הסמסטר באוניברסיטת ביר זית. והנה, בחרו המשיבים לעשות דין לעצמם ולהגיש את תגובתם לפי לוח הזמנים שהתאים להם, שלושה ימים לאחר חלוף המועד שקבע בית המשפט הנכבד.
2. לגופו של עניין, בית המשפט הנכבד הורה למשיבים לשקול שוב את עמדתם, במיוחד לגבי העותרות 1-4 (וזאת לנוכח גילן). עיון בהודעת המשיבים לא מגלה כל זכר לכך שאכן כך הם עשו.

3. הודעתם אינה מפרטת ולו במשפט אחד מהן כלל הנסיבות הכרוכות בעניין שנשקלו על ידי המשיבים, אלא היא כוללת ציטוט נרחב משני פסקי דין ופסקה עניינית אחת בלבד שבה נכתב באופן הלקוני ביותר כי מטעמים בטחוניים ומטעמי מדיניות, עומדים המשיבים על עמדתם כי ימשיך לחול איסור גורף על מעבר סטודנטים מרצועת עזה לגדה המערבית.
4. גם בפסקה זו, כמו גם בתגובה המקדמית, המשיבים מסרבים לשקול את נסיבותיהן הפרטניות של כל העותרות וליישם את המדיניות – המושתתת על טעמים בטחוניים ומדיניים כלליים – **לאור הנסיבות הפרטניות של כל מקרה**.
5. אין כל סימן, פירוט, הסבר או נימוק, שיצביע על מלאכת איזונים שנעשתה על ידי המשיבים במהלך יותר מ-60 יום - מלאכת איזונים אשר שקלה את הטעמים המדיניים (שלא פורטו) והטעמים הבטחוניים (שלא פורטו), למול נסיבותיהן הייחודיות של העותרות, נסיבות שבגין בית משפט נכבד זה הורה למשיבים לשקול בשנית את עמדתם.
6. המשיבים לא טרחו לבצע את שהורה בית המשפט הנכבד, או לפחות לא טרחו לפרט בהודעתם, ולו במשפט אחד, כי אכן נעשתה בדיקה פרטנית באשר לעותרות. הם נמנעו מלפרט כיצד המדיניות, אשר מבוססת בין היתר על הערכה של סטודנטים כמשתייכים לפרופיל סיכון בשל גילם הצעיר ורצון למנוע שהות בגדה המערבית לפרקי זמן ארוכים, מיושמת בעניינה של העותרת 1, אשה בת 49 שנה, אשר מעוניינת לעבור לגדה לארבעה חודשים רצופים בלבד, כדי לסיים את לימודי התואר השני. הם נמנעו מלפרט כיצד אותם שיקולים בטחוניים כלליים, המיועדים לצמצם את המעבר בין עזה לגדה, מיושמים במקרה הקונקרטי של העותרות 3 ו-4 אשר מורשות לנסוע לגדה המערבית להשתלמויות בסוגיות הקשורות לקידום מעמד האשה, אך לא להכשרה שתעניק להן תואר שני.
7. אכן, בית משפט נכבד זה דחה עתירות קודמות שהוגשו בשם של סטודנטים מרצועת עזה, אשר ביקשו ללמוד בגדה המערבית. יחד עם זאת, הציטוט הסלקטיבי מפסקי הדין הקודמים איננו תורם לחיזוק עמדתם של המשיבים.
8. המשיבים מתעלמים מבג"ץ 7640/04 **אלראזי נ' מפקד כוחות צה"ל** (תק-על 3(2004), 3384), בו נפרש "פרופיל הסיכון", אשר העותרות 4-1, אינן כלולות בו. המשיבים מתעלמים מבג"ץ 11120/05 **חמדאן נ' אלוף פיקוד הדרום** (לא פורסם, מיום 7.8.2007), שבמסגרתו חיפש בית המשפט אפשרויות למתן סעד בגישה פרגמטית ולא דווקנית במסגרת בדיקה פרטנית, חיפוש איזונים, כינון ועדת חריגים, או מנגנון אחר, שיעסוק פרטנית במקרים שלפותרונם עשויות להיוודע השלכות אנושיות חיוביות.
9. בג"ץ 8731/09 **עזאם נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש**, מיום 9.12.2009, שבחרו המשיבים לצטט, לא סב באופן ישיר בסוגיה העומדת בבסיס הליך זה, אלא במניעת הרחקתה של העותרת כדי שיתאפשר לה לסיים את לימודיה, לאחר שבית המשפט הנכבד קיבל את עמדתם של המשיבים, לפיה מעברה של העותרת לגדה המערבית לצורך לימודים לא אושר על ידם ככזה, אלא למטרה אחרת, קצרת מועד.
10. עוד צטטו המשיבים את בג"ץ 4906/10 **שריף נ' שר הבטחון** (לא פורסם מיום 7.7.2010), אך הם לא התייחסו לדמיון ובעיקר לשוני שבין העותרת דשם, עורכת-דין בת 28 לעותרות דכאן.
11. אכן, המדיניות, כמדיניות, מבוססת על טעמים מדיניים וטעמים בטחוניים. המשיבים חזרו וחוזרים על הכלל, על-פיו חל איסור גורף על מעבר סטודנטים בין רצועת עזה לגדה

המערבית. הגם שהעותרות אינן מסכימות עם הכלל, במסגרת עתירה זו הן לא מערערות על הכלל ולא מבקשות שינוי בו, ואף בית המשפט הנכבד בהחלטתו, לא התייחס לכלל, אלא לעותרות הספציפיות ולכן הוא הורה לשקול מחדש, לא את הכלל, אלא את יישומן בנסיבות הפרטניות של כל אחת מהעותרות.

12. ובנימה מופשטת יותר, גם כאשר המדיניות נוקשה, יש לכבד את מקומו ותפקידו של החריג ויוצא-הדופן. כך למעשה עושים המשיבים באשר ליציאת אנשים מרצועת עזה לישראל ולגדה המערבית. הגם שהם מכריזים על הכלל של היתרי יציאה רק "במקרים הומניטריים חריגים בדגש על מקרים רפואיים דחופים", בפועל הם שוקלים ואף מאפשרים במסגרת הכלל הנוקשה הזו, לאלפי אנשים מידי חודש בחודשו לצאת את רצועת עזה דרך מעבר ארז (ראו ס' 86-80 לעתירה). היוצאים, כגון אלו היוצאים לראיון אשרה בקונסוליות הזרות, כדורגלנים, משתתפים בכנסים והשתלמויות שונות, ביניהן השתלמויות בנושאי העצמת נשים, כמו העותרות 3 ו-4, ועוד – כל אלו הם חריגים, למרות הכלל, ולמרות שרצועת עזה הוכרזה כ"שטח עויין".

13. כך, למרות הטעמים הבטחוניים הכללים והמדיניים הכלליים, המשיבים התירו את החריג של 3 הסטודנטים הצעירים בתכנית A PLUS (ס' 79-77 לעתירה).

14. עתה הורה בית המשפט הנכבד למשיבים לשקול את העותרות כחלק מן "החריגים" המלווים את מדיניות ישראל ביציאת פלסטינים דרך מעבר ארז לישראל ולגדה המערבית, מאז שנפתח לתנועת אנשים ותחת כל הנסיבות המדיניות והבטחוניות המתרחשות באזורנו.

15. העובדה שהמשיבים עומדים על הכלל, איננה מיתרת את שקילת הנסיבות הפרטניות. אפשר ללכת צעד נוסף ולטעון שדווקא קיומו של כלל כה נוקשה, מחייב שקילת חריגים.

16. לאור כל האמור לעיל, ועל סמך הנטען בעתירה, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי כפי שהתבקש בגוף העתירה, תוך קביעת לוח זמנים קצר, שיביא בחשבון את מועד תחילת הלימודים, ביום 22.8.2012.